

Ohlas písní českých

František Čelakovský

František Čelakovský

Ohlas písní českých

Toman a lesní panna

Večer před svatým Janem

mluví sestra s Tomanem:

„Kam pojeděš, bratře milý,
v této pozdní na noc chvíli
na koníčku sedlaném,
čistě vyšperkovaném?“

„Do Podhájí k myslivci
musím ke své děvčici;
znenadání nemám stání,
zas mě čekej o svítání.

Dej, sestřičko, dej novou
košiličku kmentovou,
kamizolku růžovou.“

Jiskra padla pod koníčkem,
sestra volá za bratříčkem:

„Slyš, Tománku, radou mou,
nedávej se doubravou:
objeď dolem k Svaté hoře,

ať nemám po tobě hoře,
dej se raděj v zápoli,
ať mě srdce nebolí.“

Nejel Toman doubravou,
dal se cestičkou pravou;
a v Podhájí u myslivce
nový domek jedna svíce,
hostí mnoho pospolu,
jizba plna hovoru.

Smutkem Toman obklopen
patří s koně do oken
děvče láskou jen rozplývá,
na ženicha se usmívá;
otec jedná námluvy,
matka hledí obsluhy.

Jedli, pili, rozprávěli,
dobrou vůli spolu měli,
žádný na to nic nedbal,
kůň že venku zařehtal,
a mládenec zavzdychal.

Panna jenom snoubená
najednou se zarděla;
svědomí ji přece tlačí,
šeptá cosi sestře mladší.

Sestřička od večere
vyšla rychle za dvéře:
„Na věky se, Tomane,
milá s tebou rozstane,
jinému se dostane.

Najezdil jsi se k nám dosti,
dnes tu máme bližší hosti,
hledej sobě jinde štěstí.“

Toman koněm zatočil,
v šíré pole poskočil,
zaťal zuby, smračil čelo,
kolem všecko neveselo.
Půlnoc byla, měsíc zašel,
sotva jezdec cestu našel;
prudce hned, pak loudavě
ubíral se k doubravě.

„Všecky krásné hvězdičky
ze tmy jsou se prosypaly,
proč vy, moje mladé dni,
ve tmách jste se zasypaly!“

Jede, jede doubravou,
les šumí mu nad hlavou,
větřík chladný z noci fouká,
nad ouvalem sova houká;
koník blýská očima,
koník stříhá ušima.

Cupy dupy z houštiny
letí jelen v mejtiny,
na jelínku podkasaná
sedí sobě Lesní panna;
šaty pŭl má zelené,
pŭl kadeřmi černěné,
a ze svatojanských broučků
svítí pásek na kloboučku.

Třikrát kolem jak střela

v běhu koně objela,
pak Tomanovi po boku
vyrovnává v plavném skoku:

„Švarný hochu, nezoufej,
bujným větrům žalost dej,
jedna-li tě opustila,
nahradí to stokrát jiná.

Švarný hochu, nezoufej,
bujným větrům žalost dej!“
To když sladce zpívala,

v oči se mu dívala
Lesní panna na jelenu,
Toman cítí v srdci změnu.

Jedou, jedou pospolu
měkkým mechem do dolu,
panna Tomanu po boku
vyrovnává v plavném skoku:

"Švarný hochu, skloň se, skloň,
jenom dále se mnou hoň;
líbí-li se ti mé líce,
dám radostí na tisíce.

Švarný hochu, skloň se, skloň,
jenom dále se mnou hoň!"

To kdy panna zpívala,
za ruku ho ujala;
Tomanovi rozkoš proudem
prolila se každým oudem.

Jedou, jedou dál a dál
podlé řeky, podlé skal,
panna Tomanu po boku
vyrovnává v plavném skoku:

„Švarný hochu, můj jsi, můj!
K mému bytu se mnou pluj;
světla denního v mém domě
věčně nezachce se tobě.

Švarný hochu, můj jsi, můj —
k mému bytu se mnou pluj!“

To kdy panna zpívala,
v ústa jezdce líbala,
v náručí ho objala.

Tomanovi srdce plesá,
uzdu pouští, s koně klesá
pod skalami prostřed lesa.

Slunce vyšlo nad horu,
skáče koník do dvoru,
smutně hrabe podkovou,
řehce zprávu nedobrou.

Sestra k oknu přiskočila,
a rukama zalomila
„Bratře můj, bratříčku můj,
kde skonál jsi život svůj!“

II

Jízda k milé

Slunce za horami,
po dolích se stmívá:
Škoda tebe, můj zlatý tatíčku,
že tě zem ukrývá.

Vstávaje, léhaje
na tebe myslívám,

bez žalosti za tvou dobrou duši
k Bohu se modlívám.

Jedna žalost — žalost
jen mi srdce hněte,
že nevidíš, jaké tu na světě
štěstí pro mne kvete.

Kdes ty oves síval,
mně zraje pšenička,
z potu tvého mi na každém poli
dost požehnánička.
Stodoly mám hojné,
dvory jako bory;
přijde do vás krásná hospodyňka,
dvory, moje dvory!

Ji kdybys ty viděl,
můj starý tatíčku!
zveselil bys jako jabloň v sadě
šedivou hlavičku.

Aj koni, koníčku,
kdys býval hříbátkem,
nevěděl jsi, že na tobě budu
jezdit za děvčátkem.

Slunce za horami,
po dolích se stmívá;
spěchej koni, za lesíkem domek,
tam drahá přebývá.

III

Celoroční výživa

Jeníčku můj milej,
nic se nerozmejšlej,
máš-li za ženušku mě sobě vzít:
krátké rozmejšlení —
snad bude, co není,
ty málo máš, já nic nazbyt,
budem spolu dobře hospodařit.
V zimě se nestarej,
čím se obživíme,
přijde pomoc s nebe, dřív než zvíme:

ze sněhu homolky,
budou nám na dolky,
šišek z lesa nanosíme,
a ještě sousedy podělíme.

Když jaro přiletí,
bez setí, bez mletí
chudým lidem samo s nebe padá,
kroupy a krupici
najdem na ulici;
pakli soli, másla není,
řeřicha nám bude za koření.

Náš kmotr rozpráví,
horko prej netráví,
blázen, kdo se v letě hladu bojí,
na poli, na louce
díla plné ruce,
ty umíš kosit, já umím žít,

do sebe, na sebe budeme mít.

Na podzim na houby
spolu chodit budem,
při nich dobré chuti nepozbudem;
ach houby, hubičky,
což jste vy sladičky!
Šípků, trnek natrháme,
také si, Jeníčku, pochutnáme.

IV

Stasa čarodějnice

Utopte ji, upalte ji,
kantorovic Stasu,
ať nekouzlí, nečaruje
naši mladou chasu.

Běda tomu, Stasa komu
čáry na krk hodí,
jak to kuřátko po dešti
schlípeně si chodí.

Devět hochů otrávila
jedem černých očí,

a okolo desátého
svět se kolem točí.

Devět hochů popálila
plamenem svých tváří,
a čtyřem se zima s horkem
po těle rozráží.

Sám pan správce od ní chřadne,
v teple ho cos píchá,
k srdci ruku pořád tiskne,
ku měsíčku vzdychá

Utopte ji, upalte ji,
kantorovic Stasu,
než okouzlí, očaruje
všechnu naši chasu.

V

Dobré naučení

Květe růže, květe,
ale jednou v létě:

milujeme se, má Haničko,
dokud i nám květe.

Na podzim v ořeší
víc láska netěší:
kdo se ráno neměl k světu,
večír to pohřeší.

VI

Pražská

Slečinko spanilá,
povězte, co dělá
váš jemnost-pantáta?
„Vydal se na cesty,
chodí po předměstí,
prodává košťata.“

Slečinko má milá,
povězte, co dělá
jemnost-panímáma?
„Má krámek v podloubí,
písek a věchtoví

na grešle prodává.“

VII

Luňák

Táhne mračno proti mračnu,
v stromech vítr bouří,
vyvalil se luňák z mraku,
nad rybníkem krouží.

Otec volá Ančičku:

Kde máš, dcero, husičku?

Chraň ji před luňákem,
tím zlodějským ptákem.

Táhne mračno proti mračnu,
V stromech vítr bouří,
Vyvalil se luňák z mraku,
nade dvorem krouží.

Matka volá Ančičku:

Kde máš, dcero, slepičku?

Chraň ji před luňákem,
tím zlodějským ptákem.

Táhne mračno proti mračnu,

v stromech vítr bouří,
vyvalil se luňák z mraku,
nad lukami krouží.

Bratr volá Ančičku:

Kdeže máš holubičku?

Chraň ji před luňákem,
tím zlodějským ptákem.

Táhne mračno proti mračnu,

v stromech vítr bouří,
vyvalil se luňák z mraku,
nad zahradou krouží.

Sestra volá Ančičku:

Kde máš, sestro, hrdličku?

Chraň ji před luňákem,
tím zlodějským ptákem.

VIII

Starý zahradník

Starý zahradníček

mladičkou dceru má:

komuž on, můj Bože,

to děvče odchová?

Každý v podivení
její krásu vidí,
avšak divu není,
že se nepřediví.

Viděl jsem ji jednou,
z okýnka vykoukla,
jako by se růže
z poupátka vyloupla.

Pověz ty nám, pověz,
starý zahradníčku,
kdes vzal ten drahý květ,
tu krásnou růžičku?

„Sám jsem ji o sobě
na jaře štěpoval,
a ze všeho kvítí
nejvíc opatroval.“

Vy milé matičky,

dcerušky vezměte,
s nimi k zahradníku
starému dojděte.

Dejte je u něho
na jaře štěpovat;
což vám někdy budou
mládenci děkovat.

IX

Prokop Holý

Od moravské strany šíře lukami
rozložil se tábor mezi horami,
a v něm Prokop Velký se svými oděnci
čeká jisté zprávy o milém sestřenci.

Jej, když s malou hrstkou s cesty vybočil,
pan Sezima zrádně v lese zaskočil;
lid branný rozprášiv, Racka raněného
odvléci potupně dal do hradu svého.

O polednách posel přijel v pochvaty:

„Nechce Kamenický žádné výplaty;
brž tebe nazýval, otče náš a vůdce,
hanlivými slovy zlotřilého škůdce.

Chce-li Racka míti, nech si přijde sám,
s posměchem tak vece, zdarma mu ho dám.
A když jsem odjížděl, proti všemu řádu
posla tvého vyštval fenami mne z hradu.“

K té řeči na nohy hejtman poskočil,
nad hlavou palcátem vztekle zatočil;
pod nakopenými po všem čele mraky
blesků rozesílá sto žhavými zraky.

Zahřměl rozkaz hněvný, a po táboru
jezdci do rot kvapí, pěší do sboru;
zbraň se v slunci leskne, a dle obyčeje
Žižkova korouhev nade vojskem věje.

Jede hradba vozů řadě ve dvojí,
běda, na koho se oul ten vyrojí!

Z předu jdou cepníci, vzadu pavézníci,
zpívajíce: „Kdož jste boží bojovníci!“

Táhnou roty polem, táhnou roklemi,
a když tmy večerní strou se po zemi,
postihnouti může při jasném měsíci
oko bojovníka v dálce Kamenici.

Blízko u rozcestí leží skalní lom,
nad ním v půdu ráží kořen divný strom,
uschlý vrchol jeho — zvadlá lidská hlava,
větve, plody jeho jsou krkavců strava.

Hřmot vozův ohyzdné hosti zapudil.

Mimo jeda Prokop pod se promluvil:

„Žel mi, ujče, tvých tu rozmetaných oudů,
s námi že netáhnou ku přísnému soudu.“

Zaklepala hlava, huhle hubenec:

„Nejsem tobě ujec, jsem tvůj sestřenec;
proti příměří mne Sezimovští jali,
tělo v kolo vpletli, hlavu na špic dali.“

Hejtmanovi v očích mrak se zahustil,

až koni pod nohy palcát upustil,
pozdvih k nebi ruku na dva prsty hledí,
a co sobě myslí, jen zlé moci vědí.

Sňali tělo s kola, hlavu se hřebu,
obřady slušného dějí pohřebu;
při pochodních Racka nedaleko lomu
Táboři skládají do věčného domu.

Potom hejtman s kolu špíci krvavou
zatknuv si za lebku nepronikavou,
hnal se s lidem dále v rozbouření litém,
a již hrad obemkli kolem před usvítém.

Činěn k místu outok dva i tři kráty,
Táborům se stýská těžké od ztráty;
znajít' Kameničtí dobře odrážeti,
není jiné rady, leč je vyležeti.

A když stáli v poli za dvě neděle,
Prokop točí oči k hradu zmrzele;
duch se divě zmítá, msta ho béře krátce,

a vně české země čeká jiná práce.

Svolav setníky své a podhejtmaní:

„Těžko,“ dí, „čekati nám tu na vzdání;
aneb Kamenici zjitra v moci máme,
aneb zde naše moc na věky se zláme.

Zjitra s prvním sluncem vozy strhnete,
k západu se s lidem rychle uhnete,
a tak odstoupíce něco na čtvrt míle
k hradu udeříte opět v nové síle.“ —

Svou radou pak zvláště když je podaří,
chvátá přímo vůdce k svému šípaři:
„Kuj z té špíce střelu, bratře pravověrče,
jakous nikdy nekul, ať nechybí terče!“

Po jitru se houfy v pole hýbají,
posměchem je hlučným s hradeb stíhají,
i pán kamenický s náhradbí se dívá,
že těch zproštěn hostí, srdce v něm okřívá.

Ač tělo bojovné podál odstalo,

svou však velkou hlavu blízko nechalo.

Pode starou hruší Prokop spouští kuši:

„Hej pane Sezimo, poruč Bohu duši!“

Padnul — proudem krve žití vyvřelo,

přestalo již chace býti veselo,

ano v sloupech prachu a ve chumlech kouře

zpět v novém se vzteku přivaluje bouře.

Hřmí, a trou, a boří děla, houfnice,

ke hradu se tisknou kopí, sudlice,

a než půl dne přešlo, Táborové jaří

v kamenickém zámku krutě hospodaří.

Sezimovo tělo ční tam nad lomem,

záře z hradu svítí ještě nad borem,

kudy roty táhnou dál na Rakusice:

„Kdož jste bojovníci boží“ zpívajíce.

X

Žehravý

To zlaté slunéčko

za mrakem se skrylo,
jak by ho za týden
na nebi nebylo.

Kam kouknu, tam se mi
tma sype do očí;
ach, kdy to slunéčko
zpod mraku vyskočí!

Chodím zarmoucena
a celá ztrápena,
co můj nejmilejší
hněvy ke mně chová.

Hněvá se, nevím proč —
slovem se neblíží,
raději než na mne
do kouta pohlíží.

Ptám-li se na něco,
jen hlavou pohodí:
dám-li mu dobrou noc,

ano neodpoví.

Tak všecka bývalá

v domě radost mizí:

máme se milovat,

a jsme jako cizí.

Snad jste vy, matičko,

jej na mne zezlila,

vždyť jsem já před vámi

vody nezkalila.

Nebo ty, sestřičko,

nepřeješ lásky nám:

přištíváš-li na mne,

naprav tě Pán Bůh sám.

Můj zlatý mužíčku,

jen mne tak nesužuj,

jestli jsem chybila,

radši mne vyhubuj.

Radši mne vyhubuj,

přijmu i zlá slova;

ale tvá nemluvnost
k smrti se mi rovná.

„S kýmpak jsi se vedla
ondyno na Újezd?
Však jsou tě viděli,
máš z toho pěknou čest!“

S kýmže jsem se vedla —
byl to můj bratříček,
provázel mě domů
večír přes lesíček.
Mužíčku můj milý!
byl jsi nelaskavým,
dělal jsi mně křivdu,
přece tě pohladím.

XI

Radost a žalost

Ach radost, ach radost,
hezká to květina;
jen škoda, přeškoda,

že kořínků nemá.

Přijde vítr — rozfouká ji,
přijde voda — odhoupá ji:
ach škoda, přeškoda,
že kořínků nemá!

Ach žalost, ach žalost,
hořký to kořínek,
žádný z něho nepučí se
květ ani lupínek.

Kolik vzdechů srdce kruší,
než mu hořkost povysuší;
kolik slzí uplyne,
nežli v nich se rozplyne.

XII

Dárek z pouti

Na Svaté hoře
přál bych si, Bože,
býti kostelníkem,
třeba i zvoníkem
jenom jeden měsíc;

z daleka, široka
přichází do roka
krásných tam děvčátek
kolik tisíc.

Byla tam, byla
taky má milá,
včera se vrátila,
pouti nakoupila
skoro v každém krámu:
bratrům růženečky,
sestrám obrázečky,
ale mně srdýčko
z marcipánu.

Vezmu dva česká,
půjdu do města,
pozlátka nakoupím,
srdéčko polepím,
dám k němu ceduličku:
„Toto je památka
hezkého děvčátky!“

Potom si ji připnu
na klobouk za kytičku.

XIII

Pečlivá milá

„Zle je, milá, zle je,
ostrý vítr věje,
zavál mi cestičku,
zabloudím v lesíčku,
padnu do závěje.“

Zle nám, milý, zle nám,
odcházet ti nedám:
počkej do půlnoci,
snad bude pomoci,
já ti posla zjednám.

Vstávej, milý, vstávej,
více neodkládej;
poslíček přicházím
za horou vychází,
doma si dospávej.

Měsíčku blýskavý,
což jsi ty laskavý!
Provázej milého,
do dvoru bílého
doved' ho ve zdraví.

XIV

Drahý zpěvák

Za jednu hubičku
chtěla mít písničku:
Toť nejde, moje milá!
Což pak by kytička
z jednoho kvítečka
nanic se uvíjela!

Kolik jde kvítečků
na pěknou kytičku,
tolik též hubiček
na hezkou písničku.

XV

Odbytý

Po čem víno na hody?

Mariánko z hospody!

Styděla se za písaře,

podvdala se za bednáře;

Mariánce — la la la!

bednář sudy požehná.

„Po čem smola? ve fráčku

z kanceláře škrabáčku!

Z takových jen úštipečků

nadělej si příštipečků;

nech si, nech si, nech si je,

táta to je přišije.“

XVI

Cikánova píšťalka

Náš tatíček nebožtíček

ledacos věděl,

nám ubohým cikáňatům

nic nepověděl:

Uměl pít, uměl hrát,
měkce dělat, tvrdě spát,
za pět prstů pěkné věci
kupovat.

Náš tatíček nebožtíček
o nás málo dbal,
měl podivnou písťaličku,
nám ji nenechal:
kde ho rádi uctili,
dobře mu zaplatili,
na své oči div divoucí
spatřili.

Z kapsy vyndal písťaličku,
oheň rozdělal,
jak zapískal, všecky šváby
z domů vyvolal:
musil šváb ze vrátek
zrovna nebo nazpátek,
potom dostal červeňoučký

kabátek.

Když zapískal na píšťalku
po vsi, po městě,
hned za ním německé myši
byly na cestě:
musely vandrovat,
podlé jeho tancovat,
s hráze chutě do rybníka
hopcovat.

Ach, tatíčku nebožtíčku,
kam jsi rozum dal!
Kdybys nám byl píšťaličku
aspoň odkázal!
Máme teď nouzi třít,
mohli jsme se dobře mít,
v Čechách, také na Moravě
pansky žít.

XVII

Slzy a vzdychání

Kdyby všecky slzičky

pohromadě byly,
co jsou, milý, pro tebe
oči moje lily:
věru by se louky naše
všecky zatopily.

Ach, kdyby to vzdychání
pohromadě bylo,
co mé srdce pro tebe,
milá, vypustila:
věru na věži by naši
zvony rozzvonilo.

XVIII

Nevěrný milý

Ach běda, nebudu
víc chodit pro vodu,
pro vodu, pro vodičku,
k studánce při měsíčku.

Stáli tam za křovím,
kdo — to vám nepovím,

mluvili temným hlasem,
líbal ji — slyšela jsem.

Srdce mé plakalo,
jen se usedalo,
síla mne opustila,
bolest se na mne lila.

Sám ty, milý Bože,
polituj mé hoře,
upokoj lásku tu mou,
smiluj se nad ubohou.

Přece tě, já to vím,
můj milý, oželím;
ale mé lásky k tobě
přestanu želet v hrobě.

XIX

Sňatek

Kvete jabloň v sadě,
pod ní keř růžiček;

přelíbezným hlasem
večerním tu časem
zpívává slavíček.

Divná věc, Bože můj!
to stvoření ptačí
z hrdélka outlého
na tolik sladkého
jak zpěvu vystačí!

Ale jest divnější
nad slavíčků hlásky,
kterak do outlého
srdce panenského
vstoupí tolik lásky.

Ta když v otruchlelém
srdci se rozmůže,
brzo proměněným
tvářičkám červeným
do hrobu pomůže.

Když ráno vstávala,
přišly jsou noviny,
že padl té noci
do těžké nemoci
miláček jediný.

Smutná do kostela
nevěsta spěchala,
a kudy chodila,
k Bohu se modlila,
žalostně plakala.

A když jsou podvečer
klekání zvonili,
všickni jsou lékaři,
jak mladí tak staří,
naději pustili.

Zvoní hrana, zvoní,
panna již nechodí:
ale jako spadlý
kvíteček usvadlý
na lůžko se kloní.

Zvoní trojí hrana,
již nepláče panna:
do stropu dívá se,
z hoře usmívá se,
chvátá cos rukama.

Patří, jak milého
ve pěkném průvodu
šest mládenců neslo,
šest panen vedle šlo,
kráčejí ke hrobu.

Ona v bílém rouše
podále tam stojí:
pak blíže přikleká,
a nic se neleká,
tři hrstky naň hodí.

Když bylo v půlnoci,
slyší hlas nad sebou:
„Stroj se, mé dítě, stroj,

Srdéčko upokoj,
zasnoubím se s tebou.“

V nejpěknější šaty
hned se oblíkala!
Věneček si panna
z rozmarýny sama
do vlasů vplítala.

Větrík od západu
chlad'ounký zavívá:
hosté známou cestou
berou se s nevěstou,
kde ženich přebývá.

Tam, kde bydlí spolu,
ten tichý domeček
má střechu zelenou,
komůrku zavřenou
na věčný zámeček.

XX

Milý nade všecko

Co je mně do světa,
do světa celého,
jen když já k sobě mám
miláčka věrného.

Dobře se mu leží,
kdo sám si ustele;
čemuž mně bráníte
v lásce, vy přátelé?

To jsou mi přátelé!
Sypají, kde mohou —
hořec mi do duše,
peluňku do srdce.

K horám se podívám,
půjdu na půdičku,
jede-li můj milý
na vraném koníčku.

Jede po háječku,
z křoví poskakuje,
jako ta potápka,
co pod vodou pluje.

Vyjíždí z ouvozu,
skáče po ouhoru;
jaké to toužení
po mém potěšení!
Chvilku si potoužím,
chvilku postěžuju,
s milým se potěším,
zas vesela budu.

XXI

Dívčina jak dobrá hodina

Oč jsem prosil, Bůh mi dal,
milou přeupřímnou,
z pouhé lásky srdce by
rozdělila se mnou:
ach, to je vám dívčina

jako dobrá hodina!

Dám-li se do skákání,
hupky za mnou skáče;
uroním-li slzičku,
hned mi kvůli pláče:
ach, to je vám dívčina
jako dobrá hodina!

Jestliže ji požádám
někdy o hubičku —
říká: vem si třeba pět,
jsou tvoje, Jeníčku!
Ach, to je vám dívčina
jako dobrá hodina!

Ondyno jsme v poledne
pod lesíčkem stáli,
modráčkové oči se
sladce na mne smály:
ach, to je vám dívčina
jako dobrá hodina!

Já řku: hle, již měsíček
skryl se mezi mraky —
ona hned přisvědčila:
„A hvězdičky taky.“

Ach, to je vám dívčina
jako dobrá hodina!

Otčenášek v kostele
za mne odříkává,
a teprva zdrávasek
pro sebe nechává:
ach, to je vám dívčina
jako dobrá hodina!

Nech moje štěstí mine,
kudy noha kráčí;
nech mi v poli se rodí
trní a bodláčí:
opustím-li dívčinu
jako dobrou hodinu!

XXII

Krotká holubička

(NÁPĚV: LASTOVIČKA LÍTÁ ATD.)

Holubička z dubu
letěla k holubu:
milý nad rybníčky
pase tam koníčky,
a já za ním půjdu.

Holubička krotká
s holoubkem se zobká:
proč bysme taky tak
neměli se zobkat,
když jsme mladí obá.

XXIII

Dárek z lásky

Když jsem šel přes lávky,
našel jsem korálky
na pěti šňůrečkách navlečené:

dal-li je děvčátku
milý na památku,
bude mít srdéčko zarmoucené.

Každý to dobře ví,
že i ten nejmenší
dáreček z lásky je nejmilejší:
přijde-li k ztracení,
nikdy potom není
stříbrem ani zlatem k nahrazení.

XXIV

Pocestný

Je to chůze po tom světě —
kam se noha šine:
sotva přejdeš jedny hory,
hned se najdou jiné.

Je to život na tom světě —
že by člověk utek:
ještě nezažil jsi jeden,
máš tu druhý smutek.

Což je pánům! Ti na voze
sedí pěkně v suše,
ale chudý, ten za nimi
v dešti, blátě kluše.

Ej, co já dbám na té cestě
na psoty a sloty,
jen když já mám zdravé nohy,
k tomu dobré boty.

Však na pány v krytém voze
taky někdy trhne:
jednou se jim kolo zláme,
jindy vůz se zvrhne.

A krom toho — až své pouti
přejedem a přejdem,
v jedné hospodě na nocleh
pán nepán se sejdem.

XXV

A co dál - to nepovím

Jakkoli se červenám,
ráda slýchám, ráda mám,
můj milý kdy při mně chválí
světlé vlásy, hladké líčko,
k tomu laskavé srdýčko;
a co dále — ač to vím,
ne, ne, ne, to nepovím!

Jakkoli se červenám,
ráda slýchám, ráda mám,
předu-li, kdy milý chválí
pantoflíčky, outlé nožky,
pak bělounké mé punčošky;
a co dále — ač to vím,
ne, ne, ne, to nepovím!

XXVI

Dětská

Pověz mi, holátko,

zlaté pacholátko,
u koho rád se chováš?
„U mého tatíčka,
děláme koníčka,
houpity, houpity, hou.“

Pověz mi, holátko,
zlaté pacholátko,
koho nejraději líbáš?
„Matinku, matinku,
má hladkou hubinku,
tatíčková píchá.“

Pověz mi, holátko,
zlaté pacholátko,
po kom se ti stýskává?
„Po vás, má babičko,
hruštičku, jablíčko
v kapsáři míváte,
pro mne je chováte.“

XXVII

JArní

Aj, aj, aj —

na zahrádce máj!

Rozvilo se vonné kvítí,
po záhonku jen se svítí:

aj, aj, aj —

na zahrádce máj!

„Máj, máj, máj —

zelená se háj!

Ptactvo líbě prozpěvuje,
hnízdečka si upravuje:

máj, máj, máj —

zelená se háj!“

Háj, háj, háj —

ve srdéčku ráj!

Natrhám já, milý, růže,
postelu ti jimi lůže:

háj, háj, háj —

ve srdéčku ráj!

„Ráj, ráj, ráj

z tvých mi očí hraj!

Postel milá, potměchutí,

sladší bude oddechnutí:

ráj, ráj, ráj

z tvých mi očí hraj!“

XXVIII

Zimní

Jak mi smutna přichází

ta letošní zima,

jako by se svět zakalil

před očima máma.

Všecky cesty, chodníčky

sněhem zapadaly,

po kterých jsme jindy, milý!

spolu chodívali.

Však je mi tak všelijak,

všude mne to souží,

jedvaže mi srdce z těla
ven se nevytouží.

Je mi jako ptáčkovi,
co na poli sedá,
a na sněhu, ubožátko,
zrnýčka si hledá.

Hledá, hledá zrnýčka,
ale nenachází:
tak mi také bez milého
zima ta prochází.

XXIX

Neblahé sejití

Žala Zuzka u lesíčku,
jel tudy pán na končíku:
však to nebyl žádný pán,
ale byl to milý sám.

„Zelenej se, rozmarýnko!
Rozvesel se, má panenke,
z vojny jede milý tvůj,

v ňadra oči nesklopuj.“

„Zelenej se na hrob kvítí,
srdce moje bolest cítí!

Tři léta jsem čekala,
milého nedočkala.“

„Cos tu, milá, dělávala,
pro mne-li jsi plakávala?
že uvadnul z růže květ,
pro který mne těšil svět.“

„Co jsem smutná dělávala?
S větříčkem jsem vzdychávala,
a s rosičkou plakávala;
lásku jsem vyplakala,
jinému se dostala.“

XXX

Ptáče

Má zlatá matičko,
ach, povězte mně,
co to bez přestání

pohrává ve mně?

Hraje to, zpívá to,
chvílkami to skáče;
oč že mám v srdéčku
zavřené ptáče.

Klec máme na půdě
dojděte pro ni;
však mi to ptáčátko
chytíme do ní.

Dáme je za okno,
musí nám zpívat,
když budem večeřet.
když budem snídat.

XXXI

Výmluva

Čím to je, má dceruško, čím to je,
že máš líčko zardělé, tuhleto?
„Můj milý mě drát peří uviděl,
dřímala jsem, kdož by se nestyděl?

Tím je to, má matičko, tím je to.“
Čím to je, má dceruško, čím to je,
že se ti nezardělo oboje?
„Snad se mi nepodíval na obě?
Hodili jsme jenom očkem po sobě,
tím to je, má matičko, tím to je.“

XXXII

Vávra

Běží Vávra z Poličky,
nese v mošně hrozníčky,
zpívá sobě cestičkou,
že má mošnu plničkou.

Ale blízko u Brodu
zlou měl chudšas příhodu:
vojáci ho potkali
hrozníčky mu pobrali.

Běží Vávra od Brodu,
pláče pro svou nehodu,
naříká si cestičkou,

že má mošnu prázdníčkou.

Vojáci ho potkali,

tuze ho litovali;

v pole zašli, kde co našli,

do mošny mu nandali.

Běží Vávra hopky, hopky,

nese v mošně kozí bobky;

zas si zpívá cestičkou,

že má mošnu plničkou.

XXXIII

Pomluva

Pomluvo, ty pomluvo

kdo tebe rozsívá,

že z maličkého tě zrnka

plné město bývá?

Pomluvo, ty pomluvo,

pichlavé máš listí!

Žádný srp tě ani kosa

z pole nevyčistí.

Poslala mě pro okurky
k vám má panímáma:
šeptali hned, že dobíhám
za tebou již sama.

Cos, milý, mi daroval
šátek, pentle k svátku:
však to nebylo zadarmo!
pravili u sládků.

Když jsme ondyno na pouti
náhodou se sešli:
také si hned povídali,
že jsme sobě řekli.

„Těš se, milá! kdybys byla,
jak by oni chtěli:
pomlouvači vy o tobě
dávno oněměli.“

XXXIV

Pomilování

Na lávce, nad potokem
loudila černým okem:
Chlapče můj rozmilý,
nebuď tak zpozdilý,
pojď za mnou, dej mi ruku,
nespadneš do potoku.

Poslechni mojí rady,
půjdeme do zahrady;
maličká zahrádka,
rostou v ní jablátka, —
já ti je, můj milý, dám,
protože ráda tě mám.

Cožpak tě polekalo,
vždyť tu nic nevolalo:
chlapče můj, neboj se,
jen ke mně připoj se,
holoubek na stromu spí,

měsíc ho ze sna budí.

Měsíček, hvězdy taky

tratí se mezi mraky:

holečku, dobrou noc,

není žádná pomoc,

nastává k rozchodu čas,

ach, kdy se sejdeme zas!

XXXV

Mocnost očí

Díval bych se celý den,

kdy má milá přede len:

kolo, péra jako vítr lítají,

a po niti očka se skouzají.

Jestliže ty oči

na cívku zaskočí,

v niti se zamotají:

což jí to předení

jako mně myšlení

nehezky zmotrchají.

XXXVI

KYtičky

Bude-li mě vdovec
s tou láskou pokoušet,
mám pro něj kytičku,
může si přivonět,
z bodláčí a ze žíhavky:
vdovečku, přivoň si,
na milou zpomeň si.

Bude-li mládenec
chtít si mě namlouvat,
mám pro něj kytičku,
tu mu chci darovat,
z karafiátů a růžiček:
dej si ji, můj milý,
za klobouček.

XXXVII

Statečný jonák

Nejčko mám ženicha,

matko, na mou milou!
Jak se ho dotknete,
hned z něho jiskry jdou.

Přijde do hospody,
všecko ustupuje;
jakou on zazpívá,
ta se hned tancuje.

Každý mu v hospodě,
taky mně připíjí,
sic ho ven vyhodí,
kdo se mu nelíbí.

XXXVIII

Svatební den

(PODLE POVĚSTI NÁRODNÍ.)

Spuštěn most a otevřena
byla brána na Střele;
v bráně stojí panna krásná.
tvářičky má zardělé.

Truchlivým okem přijímá
dary v bráně na Střele,
jež jí k svatbě přinášejí
poddaní a přátelé.

Ludmila, dcera rytíře
Žicha jest to nejmladší:
ó vy líbá ústa, přál bych
blaženost vám nejsladší!

Mnoho darů se nanoslo,
příze, medu, potravu:
žel, že všecky světa statky
jsou bez lásky otravy!

Ovčák ještě tu beránka
složil panně u nohou:
„Přijmi, panno, milostivě
tu obítku ubohou.“

Panna vděčně ovčáčkovi
za beránka děkuje,

a po mostě když odchází.

takto tiše běduje:

„Mladý pastýři, útulný,
jako jsou ovečky tvé!
šťastnější nade mne bude,
která tebe dostane.“

Potom myslivec statečný

k bráně krokem zaměřil:

„K tvému veselí, ctná panno,
tuto laň jsem zastřelil.“

Panna zdvořile myslivci

se za laňku děkuje,

a po mostě když odchází,

takto tiše běduje:

„Švárný lovče! chtěla bych se
stavu svého odřící,
jen kdybych pohladit směla
snědém tebe po líci.“

Pak i rybák poctu nesa
k sličné panně promluvil:
„Nejlepší jsou tyto ze všech,
které dnes jsem nalovil.“

Panna vlídně rybářovi
za ryby se děkuje,
a po mostě když odchází,
takto tiše běduje:

„Za vodou tam v tvé chaloupce,
modrooký rybaři!
dej ti Bůh, ať tvůj se sňatek
lépe než můj podaří.“

Slunce zašlo — slunce vyšlo,
a než tihlo k západu,
vše po vůli i bez vůle
odbylo se na hradu.

Skončen průvod, služby v kapli,
i družiček zpívání;

skončen pláč a hody skovstné,
i při hodech výskání.

Vůz a čtyři koně vrané
na náhradí čekají,
v divokosti pánu svému
jedva-li co oddají.

Jižtě ženich usadil se
mladé paní po boku;
koně nazpět k jeho sídlu
pádí v litém poskoku.

Sady, louky, křoví, pole
s obou stran se míhaly,
jezdci houfu svatebního
daleko zpět zůstali.

A když na Kátovskou horu
vranci letí od boru,
jako v lože na svatební
kladlo slunce za horu.

Tam, kde nad skalami cesta
k srázu nahnutá běží,
spřež plachá se náhle zpíná,
hřívý husté vyježí.

Mžikem jak kdy blesk zasvítí
z chumle černých oblaků,
choť s rytířem, koně s vozem
padli věčných do mraků.
Ovčák zahlédnuv při stádě
jízdu hory na čele,
hůl upustil, v tváři zblednul,
trnul celém po těle.

Ryk a třesk a rachot skály
slyše dále v pasece
myslivec se onde přihnal
udychtěný ku řece.

A rybář, co blízko břehu
k lovu síti hotovil,
děsně rukama nad tůní

rozpěněnou zalomil.

XXXIX

Pomoc pro náramnou lásku

Ach, Haničko, má perličko

jediná, jediná!

tys mě na smrt svojí krásou

ranila, ranila.

Jak mi nebe nad hlavou je

vysoko, vysoko,

tak tě chovám ve svém srdci

hluboko, hluboko.

„Nic si z toho, můj Jeníčku,

nedělej, nedělej,

zespod dírku do srdýčka

udělej, udělej.

Ležím-li na dně srdce

hlubokém, hlubokém,

zas mě vytrousíš po světě

širokém, širokém.“

XL

Upraný

„Můj synáčku, kde jsi byl?

Kdo tě tak nerázně zbil?“

Byl jsem mezi vlnaři,

kožešníky, smrdaři.

Ti mne vydělávali

tamti našlapávali.

XLI

JAnek

Jeli jsou silnicí

dva páni s děvčicí,

ptali jsou se Janka na robotě,

dobře-li se tudy jede ke Lhotě?

Pověz nám, Janku ty,

přijdem-li do Lhoty?

Kudy tam, kudy, Janku, kudy tam?

„Tudy tam, tudy, páni, tudy tam.“

XLII

Po práci

Na poli, v zahradách
s pondělka k neděli
všecko jsme zaseli,
všecko vysázeli:

zlatý po záhoně
ovísek pro koně,
ječmen a pšenici
pro dům a pivnici;

pro naše ženušky
hustý len u kopce;
růže pro děvčata,
a ředkev pro vdovce...

Jabloněk dvě kopě
pro hodné mládence;
olše a konopě
pro taškáře...

Všecko jsme zaseli,
všecko vysázeli:
Pán Bůh požehnání
práci té udělí.

XLIII

Poslední vůle

Ach, ach, pane Janku,
v slovutném copánku!
až někdy umřete,
komuž odkážete
tu pěknou oháňku?

„Ten můj panický cop
postavte mi na hrob,
ať tam na mém hrobu
pro věčnou ozdobu
stojí jako šilboch.“

XLIV

Rozpaky

Veselost mi v hlavě hraje,
srdce mi v těle skáče,
že mi poslala má milá
dva veliké koláče.

Sním-li je, přeškoda na věky jich,
a kdyby ztvrdnuly, byl by to hřích;
pročež, milý Vašku,
s chutí do nich!

XLV

Český sedlák

Ty český sedláčku,
vychytralý ptáčku!
po zpěvu, po peří,
blázen, kdo ti věří.

Sedlák jde z hospody,
cesta mu nestačí;
když přijde před pána,
což je hned jinačí.

Škrabe se za uchem,

potírá si čelo,
jak by půl dušičky
z něho vyletělo.

„Jemnost pantatínku!
letos není loni —
já řku... toto vono...
bída nouzi honí.“

Před pánem stejská si,
za vraty vejská si, —
strčil urozenost
s rozumem do kapsy.

XLVI

Krásná Kordula

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
jako dvě cibule
pystičky odulé:
cožpak jí schází, co chybí

mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
kudrnatou hlavičku
jako kapustičku;
pystíčky odulé
jako dvě cibule:
cožpak jí schází, co chybí
mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
očka popelavé,
trochu naříkavé;
kudrnatou hlavičku
jako kapustičku;
pystíčky odulé
jako dvě cibule:
cožpak jí schází, co chybí
mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
tváře v roznícení,
muchomorka nic není;
očka popelavé,
trochu naříkavé;
kudrnatou hlavičku
jako kapustičku;
pystičky odulé
jako dvě cibule:
cožpak jí schází, co chybí
mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
bradu na tři facky,
a nos sedmihradský;
tváře v roznícení,
muchomorka nic není;
očka popelavé,

trochu naříkavé;
kudrnatou hlavičku
jako kapustičku;
pystíčky odulé
jako dvě cibule:
cožpak jí schází, co chybí
mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
nehty podobné ku
pazourkům z česneku;
bradu na tři facky,
a nos sedmihradský;
tváře v roznícení,
muchomorka nic není;
očka popelavé,
trochu naříkavé;
kudrnatou hlavičku
jako kapustičku;
pystíčky odulé

jako dvě cibule:
cožpak jí schází, co chybí
mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá
krásnější panenku jako já;
ona má, ona má, ona má
hedvábné ručičky,
na nich bradavičky;
nehty podobné ku
pazourkům z česneku;
bradu na tři facky,
a nos sedmihradský;
tváře v roznícení,
muchomorka nic není;
očka popelavé,
trochu naříkavé;
kudrnatou hlavičku
jako kapustičku;
pystičky odulé
jako dvě cibule:
cožpak jí schází, co chybí

mé krásné Kordule?

Jakživ nikdo neměl a nemá

krásnější panenku jako já;

ona má, ona má, ona má

nožičky ze strunek,

dělají klep, klep, klep;

hedvábné ručičky,

na nich bradavičky;

nehty podobné ku

pazourkům z česneku;

bradu na tři facky,

a nos sedmihradský;

tváře v roznícení,

muchomorka nic není;

očka popelavé,

trochu naříkavé;

kudrnatou hlavičku

jako kapustičku;

pystičky odulé

jako dvě cibule:

cožpak jí schází, co chybí

mé krásné Kordule?

XLVII

Vrchní z Kozlova

Pan vrchní z Kozlova
přijel do Rousova
na křtiny;
tu sobě namluvil
ctnou pannu Hejduli,
Němkyni.

On váží čtyry sta,
a panna nevěsta
liber pět,
jako by na vozu
padnul na pavuzu
z růže květ.

Co panna neváží,
zlatým se dováží
kamenem.

„Hej, Kubo, Kubíku,
měj se ke kozlíku,

pojedu!“

Ze vrat jsou vyjeli,

pole projížděli,

také les:

z kopce nejednoho

s nevěstou vrchního

Pán Bůh snes.

Při samém Kozlovu

běží tam přes vodu

silnice:

řeka je hluboká,

prudká a široká —

Blatnice.

Ach běda, na brodu

zlou měli příhodu

zrovna dnes;

kočár se rozbořil,

a panstvo vyložil

měkce kdes.

Sedláci v púnoci

z těžké se roboty
vrátili;
z rákosí brahnního
jsou pana vrchního
páčili.

Ctný pane ženichu,
kam jste dal nevěstu,
co s vámi včera jela?
„Přeškoda na věky!
Padla mi do řeky,
ona mně uplavala.“

XLVIII

Hubička

Hubička, hubička —
maličká lahůdka,
ale mnohem sladší
nežli ta jahůdka.

Hubička, hubička
na okamžiknutí,

jako dvou kvítečků
sladounké dotknutí.

Hubičky, hubičky
s milou si dáváme,
kdy spolu podvečer
za domem stáváme.

Jednu při sejítí,
a druhou s rozjitím,
však to není mnoho —
ostatní mezi tím.

XLIX

Odbytí

Šlechtic:

Aj, dívčino, perlo drahá,
kde jsi se tu na vsi vzala,
škoda je tu tebe.

Pro tebe je lepší cesta,
pojed' ty se mnou do města,

budeš mít půl nebe.

Nebudeš tam nic dělávat,
jen se obláčet, pohrávat,
k službě rozkazovat;
první den v samém líbání,
druhý projde v objímání,
třetí v namlouvání.

Děvče:

Aj, panáčku, odkudže jste?
Za půl nebe u vás v městě
já vám tu celé dám.
Zůstaňte vy u nás ve vsi,
je tu život mnohem lepší,
vašeho nežádám.

Nebudete nic dělávat,
na peci na louči spávat,
pěkně vám ujde čas;
kdyby vás to netěšilo,
věděla bych také dílo,

moh' byste husy pást.

L

Přemýšlení

Čemuž ta naše husička
na jedné noze stává?

Ona to přemejšlí,
zamejšlí, vymejšlí,
odkud se bláto brává,
proč zelená je tráva.

Čemuž ta naše Liduška
v noci po dvorku chodí?

Ona to přemejšlí,
zamejšlí, vymejšlí,
kde se to bejlí rodí,
co se pro lásku hodí.

LI

Veselá jízda

Jsem jonák z Javoří,
mám děvče v Zahoří,
do smutku, do pláče

nikdy se mi nechce.

V celém živobytí
jednou se mi chtělo,
když děvče ani já
peníze nemělo.

Prorokovala mně
nebožka babička,
že mi ošediví
před časem hlavička.

Hlavička před časem,
a brada po čase:
že jste uhodnula,
babičko, nezdá se.

„Kohož to vezete,
Matějčku z Javoří?
Jed'te polehoučku,
sic se vůz rozboří.“

Čerta vím, co vezu —
půl pána, půl břicha:

jak ho naložili,
chrápe do kožicha.
Čtyři koně vrané,
mezi nimi voje —
ale co je po nich,
nejsou, brachu, moje.

Čtyři koně vrané,
je to jízda čistá!
Bláta po nápravě,
nemůžeme s místa.

LII

Vracování se od milé

Což jest to vyspání sladoučké,
což jest to vyspání sladké,
děvčátku na ruce hladoučké,
děvčátku na ruce hladké.

Ještě se nerozednívalo,
ještě se nerozednilo,
za tmy to ptáčátko zpívalo,

z osení vyletělo.

Čemuž ta rybička maličká
nad vodu vyskakuje?

Dívá se, zdaliže slunéčko
z hory již vystupuje.

Kukala kukačka v háječku,
má milá, do pětice;
brzo nám pět neděl uběhne,
počkej jen na letnice.

LIII

Zrušení slibu

U kapličky stává,
bez slzí plakává,
až srdce bolet musí:
„Ach, kdo té lásky sliby zruší,
běda, běda, běda jeho duši!“
Kdo je ta dívčina,
jakáto bylina
smysly jí pomámila?
„Někdy to děvčátko sličné bylo,

hoře mu srdéčko vymořilo.“

LIV

Vzrůst

Marné si děláš myšlénky,
dcero, na Jeníčka;
však on si tě ztěžka vezme,
jsi pro něj maličká.

O velikost se nestarejte,
má zlatá matičko!
Již jsem mu za rok dorostla
hlavou po srdýčko.

A jen trochu-li se vypnu
u nohou na špičky,
také snadňounko vysáhnu
k němu pro hubičky.

LV

Zmizelá radost

Proč jsi, doubravo, za jitra
mhlou šerou se oděla?

Bývalá ty má radosti,
kam jsi ty se poděla?
Zdali k zemi padši, dáváš
krásu jarním poupatům?
Aneb k nebi vystoupivši,
barvu letním oblakům?

Není, není mezi kvítím,
ani mezi hvězdami:
větrové ji odvanuli,
odplynula s řekami.

LVI

Kalendár a ne farár

(Po slovensku.)

Synu milý, bodaj zvažal,
čo pan farár dněska kázal!
Kázal: pomni, človeče,
na smrť, nežli pritěče,
ver ta tvoja mladost'
skoro uteče.

„Ej, čo já dbám na farára,
já sa trímám kalendára:
napred mámy masopust,
potom teprv prijdě poust,
na memento mori
ešče času dost.“

LVII

Popěvky

POZDNÍ LITOVÁNÍ

Když jsem já sloužil v pivováře,
měla jsem milého z kanceláře;
teta mne trápila,
dnem nocí soužila,
bych jí ho přepustila,
ach, co jsem učinila!

COŽ JE VÍC

Když mě nechceš, což je víc!
nedělám si z toho nic.
Však pro tebe oči moje
hořem nerozplynou;
vylezu na kopeček,
vyhlídnu si jinou.

PRAVÁ VESELOST

Mívali jsme kabáty, čert je vzal,
až halenu propijeme, půjdeme dál. -

Připijme si, sedláčkové, za zdraví,

sic nás o tu halenu čert připraví.

VNOUČATA K DĚDEČKOVÍ

Staříčkový dědoušku náš,

šedivou hlavičku máš!

Jiní ti vyráží

na bradě, na tváři,

pojď s námi, u rybníčku

ohřej se na sluníčku,

PŘÍPOVĚĎ

Bylo to s večera na neděli,

pustil jsem koníčky po jeteli:

koníčky v jeteli —

modré oči, spíte-li?

Co jste mně slíbily u lesíčku,

již si jdu k vám pro to při měsíčku.

ZVĚŘINA

Potkal jsem myslivce Ferinu,

odváděl do zámku zvěřinu:

dvě veverky, hlavy ptačí,

z vaku mu koukalo hnízdo stračí.

KRATIČKÁ MODLITBA

Pane Bože, zachovej

naše oseníčko;

ke žni hojné požehnej

zlaté obilíčko;

před zlobou nám ostříhej

i před ohněm střechy;

k dlouhým věkům dochovej

všecky věrné Čechy!